

Zápis ze setkání

Termín konání: středa 17. 6. 2020

Časové rozvržení: 14:00 – 16:00

Místo konání: Magistrát města Brna, Koliště 19, zasedací místnost ve 4. patře

PROGRAM:

1. Úvod
2. Připomínkovácí řízení ke SPRSS JMK 2021-2023 a ke AP JMK 2021
3. Zhodnocení 5. KP města Brna pro období 2018-2019
4. Krizové období v souvislosti s epidemií – zpětná vazba od poskytovatelů
5. Ostatní

1. Úvod

Členové koordinační skupiny (dále jen KS) byli přivítáni a seznámeni s programem. Ze setkání byla omluvena B. Veškrnová.

2. Připomínkovácí řízení ke SPRSS JMK 2021-2023 a ke AP JMK 2021

Návrh Střednědobého plánu rozvoje služeb byl poskytnut k veřejnému připomínkování v termínu 11. 5. až 25. 5. 2020, dokument byl po zapracování připomínek projednán Radou JMK (15. 6. 2020) a následně bude projednán Zastupitelstvem JMK (18. 6. 2020).

OSP MMB (Oddělení koncepce a plánování služeb) podalo 40 připomínek (z celkových 108) v rámci Připomínkování Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb JMK 2021-2023 (dále jen SPRSS), včetně návrhů pro jejich vypořádání:

- Hlavní obecná připomínka se týkala potřeby většího zapojení obcí do plánování v celém jeho průběhu.
- Doporučení sloučení některých systémových priorit.
- Nesoulad některých textů s přílohami.
- Doplnění problematiky bydlení a návazných sociálních služeb.
- Neadekvátně velký prostor věnovaný reformě psychiatrické péče ve srovnání s dalšími neméně důležitými oblastmi.
- Žádná možnost rozvoje v některých oblastech.
- A další, viz: <https://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=415703&TypeID=2> (odkaz na SPRSS v JMK na období 2021-2023, včetně příloh a vypořádání připomínek).

Akční plán rozvoje sociálních služeb v JMK pro rok 2021 bude Zastupitelstvo JMK projednávat 18. 6. 2020. K tomuto Akčnímu plánu podal OSP MMB (Oddělení koncepce a plánování služeb) 4 připomínky (z celkových 6), včetně návrhů pro jejich vypořádání:

- Absence plánovaného vzniku DOZP Nováčkova a DOZP Mostecká.
- Ponížení nákladovosti u třech DOZP (Centrum sociálních služeb, p. o.) o cca polovinu.
- A další, viz: <https://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=415724&TypeID=2> (odkaz na Akční plán rozvoje sociálních služeb v JMK pro rok 2021, včetně přílohy Přehled služeb zařazených do Základní sítě v JMK pro rok 2021 a vypořádání připomínek).

3. Zhodnocení 5. KP města Brna pro období 2018-2019

V rámci 5. Komunitního plánu sociálních služeb města Brna pro období 2018-2019 byly stanoveny čtyři systémové priority, které se zaměřovaly na rozvoj a zkvalitňování systému sociálních služeb, na zajištění efektivnosti procesu jejich plánování a na zvýšení kvality života občanů města Brna, kteří jsou nějakým způsobem znevýhodněni nebo ohroženi sociálním vyloučením. Všechny stanovené systémové priority byly realizovány. I nadále se průběžně scházely pracovní skupiny a koordinační skupina, celkově se tohoto procesu účastnilo až 250 účastníků. Osm pracovních skupin zformulovalo priority, které byly rozpracovány v konkrétní opatření směřující k zajištění potřeb dané cílové skupiny. Jednotlivé priority a opatření plánu představovaly návrhy řešení problémů či nedostatků v oblasti sociálních služeb a sloužily jako podklady pro sepsání projektových žádostí a také pro hodnocení těchto žádostí o dotace z rozpočtu města, kraje, státu a případně i fondů EU. Tyto zjištěné potřeby byly rovněž podstoupeny KrÚ JMK v rámci plánování rozvoje sítě sociálních služeb na krajské úrovni.

Celkem bylo zformulováno 28 priorit a 73 opatření, které řeší rozvoj celkem 24 druhů sociálních služeb. Na realizaci priorit a opatření 5. KP se podílelo celkem 67 realizátorů. Schválená opatření byla jednotlivými organizacemi 54x realizována, 62x částečně realizována a 48x nerealizována. Důvodem nerealizace či pouze částečné realizace byla ve 43 případech skutečnost, že Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v JMK na období 2018-2020 neumožňoval rozvoj služeb, který dotčené organizace plánovaly. Dalším významným limitem pro úspěšnou realizaci plánovaného rozvoje byla celková situace na trhu práce, kdy období nízké nezaměstnanosti spolu se souvisejícím navyšováním mezd v komerčním sektoru vytvořilo situaci, která možnosti nábora nových zaměstnanců do sociálních služeb dosti komplikovala. Zohlednit se také musí fakt, že 5. KP byl koncipován pouze na dva roky, což je dosti krátká doba na realizaci některých plánovaných (především investičních) opatření. Na druhou stranu rozvoj některých služeb, který neumožňoval uvedený Střednědobý plán JMK se podařil díky evropským fondům, především díky procesu Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSVL) a díky nástroji integrovaných územních investic (ITI) v rámci Brněnské metropolitní oblasti, případně skrze individuální projekty některých poskytovatelů služeb.

Celkově lze konstatovat, že došlo k relativně velkému rozšíření kapacit sociálních služeb v rámci brněnské sítě a k realizaci dalších plánovaných aktivit. Přesto je i nadále potřeba pracovat na rozvoji a zkvalitňování brněnské sítě sociálních služeb, jelikož v některých oblastech jsou kapacity stále nedostačující a neodpovídají identifikovaným potřebám (viz 6. KP). V realizaci některých aktivit se tedy bude i nadále pokračovat, jelikož se v daném období nestihly dokončit, případně se osvědčily natolik, že je žádoucí na ně i nadále navázat. OSP MMB bude i nadále zkvalitňovat a zefektivňovat proces plánování sociálních služeb vedoucí k optimalizaci sítě služeb a rozvíjet služby veřejnosti skrze Socio Info Point. Tyto navazující aktivity jsou pospány v rámci systémových priorit 6. Komunitního plánu sociálních služeb města Brna pro období 2020-2022 (schváleno Zastupitelstvem města Brna v listopadu 2019).

4. Krizové období v souvislosti s epidemií – zpětná vazba od poskytovatelů

MPSV vyhlásilo mimořádné dotační řízení k poskytnutí mimořádné dotace ze státního rozpočtu na rok 2020 pro právnické a fyzické osoby, které poskytují sociální služby. Dotace se poskytuje na úhradu mimořádné odměny ke mzdě a platu za práci ve ztíženém pracovním prostředí, kdy byl zaměstnanec vystaven riziku nákazy z důvodu nezbytného soustavného přímého osobního kontaktu s jinými

fyzickými osobami při výkonu sjednaného druhu práce nebo ztíženého provozu v souvislosti s aplikací opatření proti šíření nákazy COVID_19 (za období od 13. března do 31. května 2020).

Žádost o mimořádnou dotaci bylo nutné podat od 29. 5. až 15. 6. 2020.

Dle údajů z MPSV si žádost podalo 1653 poskytovatelů (z celkových 2163), konkrétněji 4394 registr. sociálních služeb (z celkového počtu 5765).

OSP MMB shromažďuje informace od organizací, které oslovil emailem s několika dotazy:

- Od kterého data jste byli nuceni uzavřít nebo omezit provoz Vámi poskytované služby/služeb, ať už v důsledku vládního nařízení či z jiných důvodů související s epidemií?
- Kdy jste opět plně zprovoznili chod Vámi poskytované služby/služeb nebo kdy tak plánujete učinit?
- Budete podávat žádost v rámci vyhlášeného dotačního titulu MPSV určeného na mimořádné odměny pro zaměstnance v sociálních službách?

Následovala hromadná diskuze:

- Sociální služby, které nebyly „nuceně“ uzavřeny či omezeny v provozu, měly rozdílné fungování služby (např. odborné sociální poradenství: jen dist. forma x plný provoz).
- „Spravedlnost“ nároku na odměny či výše odměny z mimořádného dotačního řízení (např. homeoffice x terénní forma práce).
- Sdílení zkušeností provozu z vlastní sociální služby v nouzovém stavu (NRZP ČR, DOZP Nojmánek, Občanská poradna Brno, z. s.).
- Unie pečujících zavedla informační linku, t. č. stále linka funguje a je velmi prospěšná, stejně jako potravinová banka, navíc Unie pečujících ve spolupráci s Nadací Emil zajistila možnost pro potřebné si objednat nákup do 2 tis. zdarma.
- Menší zájem klientů o PS a OA (obavy z nakažení, či pečující byli/jsou doma)
- Organizace vyplňovaly tabulku s přehledem vícenákladů a výdajů v rámci sociálních služeb v souvislosti s epidemií COVID_19 – organizace ji pochopily různě, tudíž její výpovědní hodnota je minimální (např. nepochopení dotazu, dublování částek, přepisování výše odměn z dotačního titulu aj.).
- V souvislosti s COVID_19 byla povinnost zajistit systém péče o osoby bez přístřeší – město ve spolupráci s neziskovými organizacemi zřídilo tři nová centra pro lidi bez domova či bez přístřeší a se závislostním chováním, díky nimž se podařilo udržet situaci pod kontrolou a rapidně snížit výskyt lidí bez domova v centru města v době kulminace epidemie. Centra pro lidi bez přístřeší pomáhají i nadále.

5. Ostatní

M. Škorpíková informovala o provozu „Linky pomoci seniorům“ (MMB OSP), která byla zřízena v souvislosti se zvýšeným rizikem onemocnění COVID-19. Linka byla v provozu od 16. 3. 2020 nejprve v pracovních dnech od 7:30 do 15:00 hodin (nákupy, léky, sociální práce, poradenství). Během prvního týdne bylo obsluženo téměř 500 hovorů s převahou typu „ostatní“, tedy informace o koronaviru, ochranných pomůckách, fungování linky apod. Od druhého týdne byla linka v provozu 7 dní v týdnu.

Během šestitýdenního fungování linky bylo pro brněnské seniory, osoby v karanténě a další potřebné zajištěno téměř 800 objednávek nákupů, 300 žádostí o vyzvednutí léků, 60 podnětů k sociální práci, přes 170 hovorů týkající se objednání služby Seniorbus. Celkem bylo tedy zodpovězeno více než 3000 různorodých dotazů.

Bezplatná linka funguje i nadále především v oblasti poradenství a je součástí poradny Socio Info Pointu MMB (800 140 800).

M. Němcová informovala o vzniklé Mapě autismu, kterou vytvořil spolek Děti úplňku. Důvodem k vytvoření interaktivní mapy autismu byl fakt, že se rodiny potýkají s chronickým nedostatkem

dostupných sociálních služeb – přesnější čísla by tak mohla být apelem pro kraje a MPSV, aby lidem potřebné služby zajistily (denní a týdenní stacionáře, osobní asistence, pobytové služby). Spolek Děti úplňku získal údaje od Lékařské posudkové služby ČSSZ – o tyto údaje žádal opakovaně podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Výsledkem jsou statistické údaje o počtu osob s poruchou autistického spektra, vedených v databázi ČSSZ pro účely příspěvku na péči (údaje jsou členěny podle regionu, pohlaví, věkových skupin a stupně závislosti na péči). Podle mapy stát vyplácel příspěvek na péči 8677 lidem s PAS. Jejich počet je však daleko vyšší – odhaduje se počet až 200 tis. lidí s PAS. Důvodem je, že všichni lidé s PAS příspěvek na péči nepobírají nebo ho mají přiznaný na jinou či další diagnózu.

Údaje chce spolek Děti úplňku předat krajům a MPSV z jehož systému přitom data pocházejí.

Mapa autismu je dostupná na www.mapautismu.cz.

Dále **M. Němcová** upozornila na chybějící krizová lůžka pro autisty (pro případ, kdy musí pečující např. do nemocnice).

J. Navrátilová informovala o projektu FSS MU a Mezinárodního vězeňského společenství, z. s. - „Rodičovství za mřížemi“. Cílem projektu je zlepšení prospívání/blaha dětí rodičů odsouzených k výkonu trestu. Cílem je vytvořit metodiky a didaktické pomůcky, které přispějí k udržení a rozvoji vztahu mezi rodiči ve vězení a jejich dětmi a pomohou sociálním pracovníkům poskytovat těmto dětem vhodnou péči. Projekt prozkoumá, jak odchod rodiče do vězení ovlivní život a prospívání dítěte. Poskytne přehled o potřebách dětí a nových rizicích v jejich životě, využitelný především pro pracovníky OSPOD a dobrovolníky pracující s dětmi a odsouzenými rodiči. Výstup nazvaný „I nadále rodičem“ ukáže postupy k udržení rodičovství za mřížemi. Výzkumný design ukotvený v capability přístupu přispěje k porozumění a rozvoji blaha těchto dětí. Výzkum se zaměří na více než 550 dětí. Výsledky i se správnou metodikou by měly být za tři roky.

M. Němcová sdělila, že „Soubor opatření ke zlepšení situace života osob s poruchou autistického spektra a jejich rodin“ prošel mezipříslušným připomínkovým řízením (následně bude o Souboru jednat Vláda ČR). Soubor obsahuje seznam nejaktuálnějších problémů, jejichž řešení by mělo pomoci zlepšit situaci osob s PAS a jejich rodin.

Koordinační skupina projednala všechny potřebné a připravené body. Další termín setkání se uskuteční v pondělí 14. 9. 2020 od 14 h, Magistrát města Brna, Koliště 19, zasedací místnost ve 4. patře.

Zapsali: R. Janík, E. Kubíčková

V Brně 19. června 2020